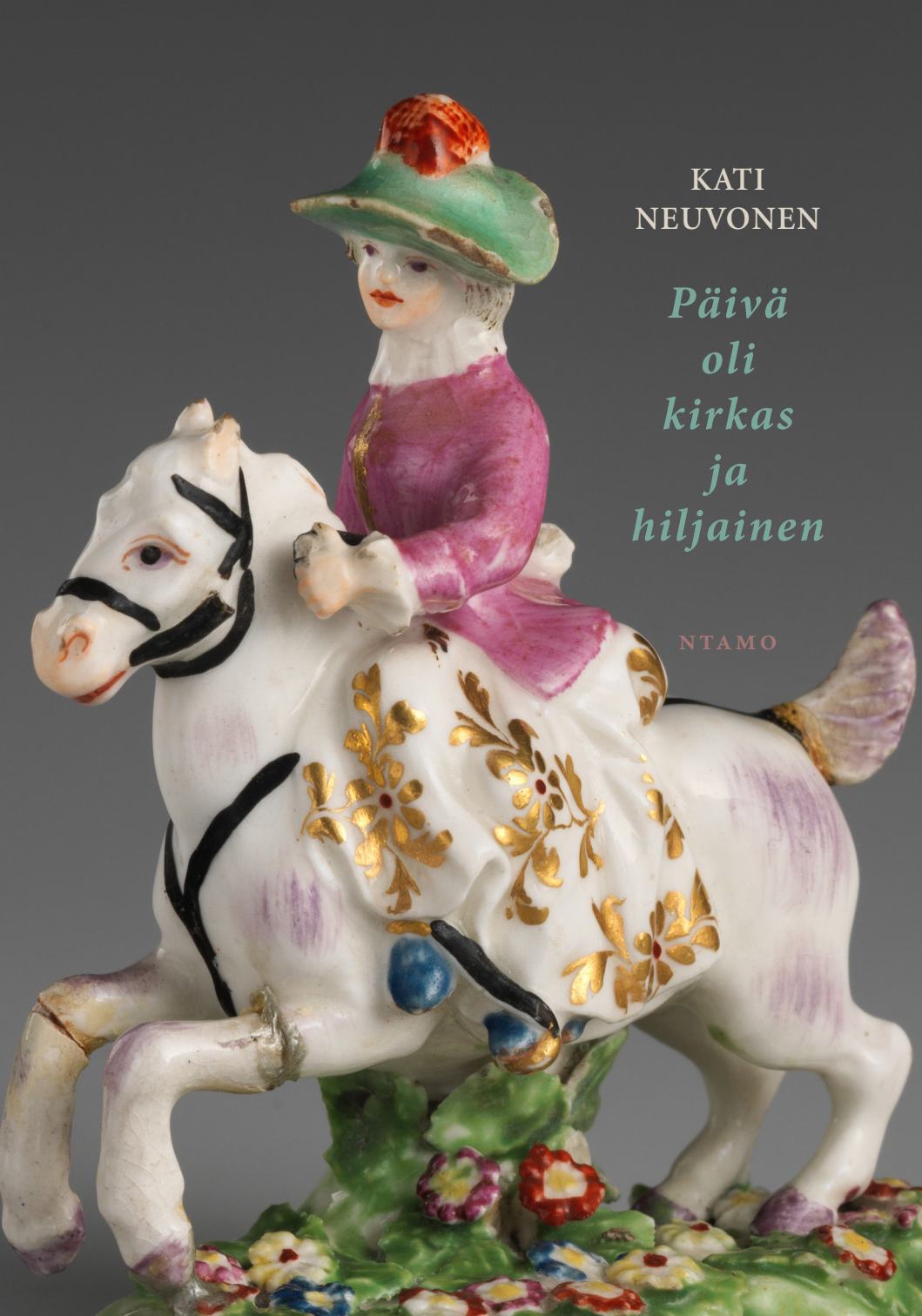

KATI
NEUVONEN

*Päivä
oli
kirkas
ja
hiljainen*

NTAMO

Päivä oli kirkas ja hiljainen

KATI
NEUVONEN

Päivä oli kirkas ja hiljainen

NTAMO
Helsinki
2 0 2 3

KIITOS

Taiteen edistämiskeskus,
kirjastoapuraha.

LAINAUS S. 13

J. Karjalainen, Tähtilampun alla.
Albumilla *Tähtilampun alla*.
Poko Records, Tampere 1992.

LAINAUS S. 55

Edith Södergran, Sureva puutarha
(Den sörjande trädgården, 1916).
Suom. Uno Kailas. Teoksessa
Levottomia unia (1929). ntamo,
Helsinki 2012, 33.

© 2023 KATI NEUVONEN

ISBN 978-952-215-887-1

ULKOASU & KANSI

Göran de Kopior

KANNEN KUVA

Leidi ratsailla (n. 1765–1768), 64 x 57 mm,
Derbyn posliinimanifaktuuri, Iso-Britannia,
The Metropolitan Museum of Art,
New York, Yhdysvallat

VALMISTAJA

BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

NTAMO

Helsinki 2023

www.ntamo.net

OSA I

1.

Kun ratsastaa tarpeeksi syvälle metsään, unohtaa.

Puu oli kaarnaa ja pitkiä oksia, lehdet varisivat märkinä ja keltaisina käsien, jalkojen ja hevosen harjan päälle. Venla hyräili ja lepuutti toista kättä rennosti sivulla. Käynti oli keinuva ja tasaista, tuuditti tyttöä kuin kehto. Hevosen korvat liikkuiivat valppaasti eteen ja taakse, eteen ja taakse.

Lintu kahahti kirkuen lentoon, hevonen hypähti säikähtäen sivuun. Venla horjahti satulassa mutta korjasi vaistomaisesti asennon. Matalat sanat saivat hevosen korvat kääntymään taaksepäin, askel lähti epäröiden liikkeelle. Eläimen sieraimet puhisivat närkästystä, Venlaa hymyilytti. Hiekkapolku oli tuttu sadoilta kerroilta, mutta joskus oli hauskaa pelätä turvallisia asioita.

Mutkan takaa paljastui lampi. He pysähtyivät sen eteen, pinta heijasti hevosen ja ratsastajan. Jos kyyneleitä voisi padota, Venla kantaisi mukanaan omaa lampea.

Hevonen astui matalaan rantaveteen. Kaviot kauhoivat, vesi tyrskyi.

*

Syksy oli jälleen aloittanut alkeiskurssit, tärkeän näköisiä pieniä tyttöjä vilisti pihalla kypärät keikkuen. Reippaat mutta

kyllästyneet tallitytöt olivat apuna, taluttivat hevosia kierros toisensa jälkeen kenttää ympäri.

Mona katseli kalenteria satulahuoneen viereisessä toimistossa. Viimeinen tunti oli ohi, talli hiljentynyt. Väsytti, mutta hän ei jaksanut lähteä vielä kotiin. Kynä naputti pöydän reunaan laiskassa tahdissa.

Venla teki läksyjä sohvalla.

Vuosia sitten Venla oli tullut ensimmäisen kerran. Seisonut pää kallellaan aidan takana ja hivuttautunut vaivihkaa taputtamaan lähintä hevosta. Huulilta oli purkautunut pieniä helviä sanoja, katse oli paljastanut että ei tämä tulokas hevosia pelkäisi, ihmisiä ennemminkin.

Nykyään Venla tuli suoraan koulusta, heitti reppunsa pukuhuoneen kaappiin. Hän piti huolta Monan hevosista, oli apuna missä vain tarvittiin. Päivän päätteeksi he ruokkivat hevoset yhdessä, lakaisivat käytäviltä sahanpurut, heinät ja askeleet.

Mona ajoi hänet vihreän omakotitaloalueen syrjäisimmän portin viereen. Siellä vaihdettiin tutut sanat.

- Kiitos kyydistä.
- Eipä kestä kiitellä.

Paiskattuaan auton oven kiinni Venla nosti leukansa ylös, askeleet taloa kohti olivat päättäväiset mutta selkä synkän kivettynyt.

Olohuoneessa paloi valo, äiti oli vielä hereillä.

Vastakkain olivat äidin rypistyneet kasvot ja Venlan sulkeutunut ilme. Televisiossa leijona raateli pienempäänsä. Jääkaapin valo kävi Venlan silmille. Hän sulki oven ja nappasi pöydältä omenan. Äiti laittoi television kiinni, alakerran kellot tikittivät vuorotellen.

Venlaa ei kiinnostanut äidin huokaama hyvää yötä.

2.

Helenan aamukahvi höyrysi pöydällä lääkkeiden vieressä. Hänellä ei ollut kiire minnekään. Sairauslomaa oli jatkettu taas monella kuukaudella, työpaikka kirjakaupassa tuntui kaukaiselta, toiselta todellisuudelta.

Urheilusivulla oli kuva ratsukosta ylittämässä estettä. Se oli Mona. Oli voittanut taas jonkin kilpailun. Venla oli ollut mukana, he olivat lähteneet aamuvarhaisella sillä kammottavalla vanhalla kuljetusautolla, jonka lähellekään häntä ei huolitettu. Ihan kuin sen romun ympärillä velloisi jokin taikapiiri, johon äideillä ei ollut asiaa.

Hän käänsi sivua, niin että kuva jäi piiloon, Monan haastattelujen lukemisen hän oli lopettanut jo kauan aikaa sitten.

Veli-Poika istui syömässä muroja, sormin, ilman maitoa. Tilkka lautaselle, ja se olisi lentänyt seinään kirkumisen säestämänä. Taksi hakisi pojan kohta kouluun, mitä oppimaan, hän ei tiennyt.

Aamupalan jälkeen heille tuli riitaa vaatteista. Veli-Poika rakasti sinistä *Spider-Man*-paitaansa. Se lojui likaisena pyykkikorissa.

Hän ei ollut jaksanut pestä pyykkiä viikonloppuna. Hän ei ollut jaksanut mitään. Venla oli kilpailumatkalla, Veli-Poika oli katsonut videoita, tai ainakin istunut niiden edessä koko päivän.

”Venla antoi hevoselleen pitkät ohjat,
toivoi sen löytävän kotiin.”

Venla kannattelee masentunutta äitiään ja tarvitsevaa pikkuveljeään. Hän tuntee vetoa ratsastuksenopettajaansa Monaan. Kukaan ei kuule, mitä Venlalla on sydämellään. Ehkä opiskelukaveri Tino voisi.

NTAMO 2023

ISBN 978-952-215-887-1

KATI NEUVONEN ON TUNNUSTETTU PROOSARUNON
TAITAJA. HÄN ON AIEMMIN JULKAISSUT TEOKSET
Naku (2009/2012), *Sylikissat* (2013), *Ripustus* (2014)
JA *Annan turkkini kasvaa* (2021). *Päivä oli kirkas ja*
hiljainen ON HÄNEN ENSIMMÄINEN ROMAANINSA.